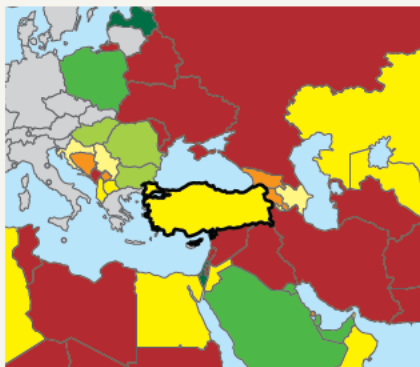

Basfakta (2021)

Folkmängd: 85 miljoner

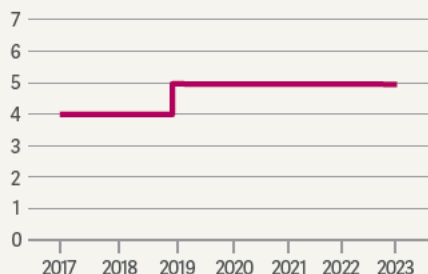
BNP, nominellt: 817,5 miljarder USD

BNP/capita: 9 654 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Medelinkomstland med stor och diversifierad ekonomi.
- + Stabila offentliga finanser.
- + Banksystem med buffertar som klarar en tillfällig ekonomisk nedgång.

Svagheter

- Expansiv ekonomisk politik som skapar stora ekonomiska obalanser.
- Valutaförsvagning och minskad valutareserv ökar risk då stora externa finansieringsbehov finns.
- Tilltagande politiska spänningar.

Fortsatt ekonomisk turbulens

Den turkiska ekonomin har befunnit sig i finansiell turbulens i över ett år. Kraftig valutaförsvagning, hög inflation och stora externa finansieringsbehov utgör utmaningar för regeringen. Trots detta väljer regeringen att fortsätta en oortodox ekonomisk politik för att stimulera ekonomin genom kredit- och konsumtionsdriven tillväxt. Men ekonomin har visat sig motståndskraftig vid tidigare ekonomiska kriser. Den turkiska ekonomin är stor och diversifierad. Den drivs till stor del av inhemsk tillverkningsindustri med textilier, fordon och elektroniska varor.

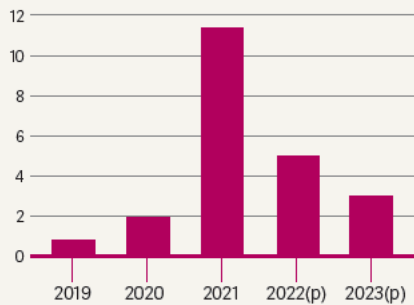
Ekonomins styrkor, i form av tillväxt och stabila statsfinansier, utgör en trygghet. Landets statsskuld uppgår till 38 procent av BNP, vilket är lågt i jämförelse med andra tillväxtländer. Budgetunderskotten väntas öka under 2023 till följd av de alltmer komplexa finanspolitiska åtgärderna som introducerats för att stabilisera valutans. Riskbilden domineras av en svag extern position till följd av ett stort externt finansieringsbehov, låg nivå av valutareserver och ett strukturellt bytesbalansunderskott. Under 2022 prognosticerar IMF ett bytesbalansunderskott på sex procent av BNP. Underskotten finansieras till stor del av korta krediter i utländsk valuta, vilket gör ekonomin känslig och extra utsatt för kortfristiga kapitalflöden. En fortsatt oortodox ekonomisk politik för att stimulera ekonomin, samt landets ekonomiska utsatthet, har skadat investerarens förtroende för Turkiet och skapat frågetecken om ekonomins förmåga att upprätthålla det kapitalinflöde som krävs för att finansiera underskottet i bytesbalansen. Den turkiska liran är en av tillväxtvärldens mer känsliga valutor. Under 2021–2022 har liran tappat nära 50 procent av sitt värde mot den amerikanska dollarn. De senaste årens negativa trend i valutareserven, som förvärrats till följd av försök att stabilisera växelkursen, har lett till låg nivå som nu motsvarar knappt två månaders importtäckning.

Ökad risk inför valet 2023

Följderna av kriget i Ukraina med höga råvarupriser, en global minskad investerings- och finansieringsvilja och ihållande inflation påverkar Turkiet negativt. Landet har ett stort importbehov av energi och höga energipriser sätter press på ekonomin och inflationstrycket. Regeringen står inför stora utmaningar med inflationen, som uppgick till nära 85 procent i årstakt i november 2022, och att täcka landets stora externa finansieringsbehov. Positivt i sammanhanget är att regeringen har fortsatt tillgång till de internationella kapitalmarknaderna. För att stabilisera växelkursen har regeringen vidtagit alltmer komplexa finanspolitiska åtgärder, som haft viss framgång med att stabilisera liran och dollariseringen av ekonomin. Åtgärderna kommer emellertid utgöra en kostnad för regeringen. En avmattning i den ekonomiska aktiviteten väntas under kommande år på grund av en minskad inhemsk privat konsumtion och en global finansiell åtstramning.

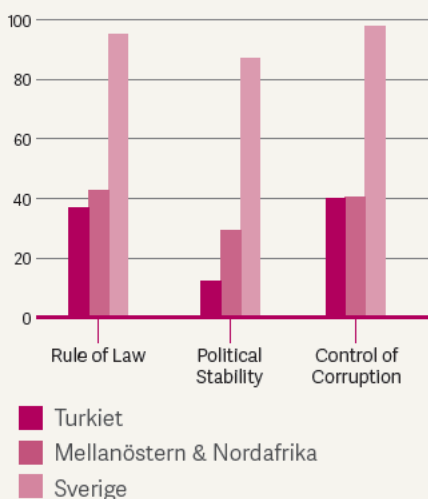
Den politiska risken väntas öka inför de kommande presidents- och parlamentsvalet i juni 2023. Regeringen kommer fortsätta med en expansiv penningpolitik för att säkerställa tillväxt och sysselsättning, vilket spår på obalanserna i ekonomin. Även om huvudscenariot är att sittande president Erdoğan vinner presidentvalet, finns det en allt större fientlighet mot

BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMFWEQ, Macrobond

Affärsmiljö

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken, Macrobond

Svensk export till Turkiet

	MSEK
2021	15 159
2020	14 808
2019	13 142
2018	14 269
2017	14 051

Källa: SCB

EKN:s engagemang

	MSEK
Garantier	5 961
Utfästelser	9 021

presidenten. Erdoğan's utökade makt som president, den pressade situationen för medier och aktivister samt Turkiets inblandning i riskfyllda och kostsamma konflikter i Syrien och Irak är bidragande orsaker. Det folkliga missnöjet har ökat till följd av den rådande ekonomiska turbulensen.

På längre sikt står landet inför flertalet utmaningar. Turkiet har goda förutsättningar att skapa tillväxt tack vare relativt starka statsfinanser, en ung befolkning och ett bra investeringsklimat. Regeringen är van vid kriser, men risken för betalningsbalansproblem har ökat. För varje kris blir skuldsättningen i företagssektorn högre och skuldbördan riskerar att bli ohållbar. Notan kommer att hamna hos bankerna och i slutändan hos staten, de två kvarvarande styrkorna i ekonomin. Riskerna balanseras mot att banker och stora företag, som står för en stor del av den externa skuldsättningen, har visat en stark motståndskraft vid tidigare och nuvarande ekonomisk turbulens, tack vare bland annat valutasäkringar. Politisk oro med en regering som uppfattas som alltmer auktoritär har fått utländska investerare att tveka om nya satsningar. Dessa spänningar riskerar att förvärra de ekonomiska problemen i form nya plötsliga kapitalutflöden och valutafall. Bara genom långsiktiga strukturreformer kan den sårbarheten minska. Finanspolitiskt finns det för närvarande utrymme, men regeringens reformvilja förfaller vara begränsad.

Affärsmiljön

Världsbanken rankar Turkiets företagsklimat på plats 33 av 190 länder, i linje med länderna på Balkan och i Östeuropa, men bättre än grannländerna i Mellanöstern (2020). Styrkor är bland annat tillgången till kreditinformation, låga handels hinder och möjligheten att driva igenom kontrakt. EU-reformer inom rättsväsendet genomfördes i början av 2000-talet och har kommit en bit på vägen. Nya domstolar för kommersiella tvister har inrättats, men problemen i form av tidsödande rättsprocesser kvarstår. Politiska ingripanden påverkar enskilda sektorer och företag. Enligt flera bedömare är ekonomin idag mindre regelstyrd än tidigare. I Transparency Internationals Corruption Index ses en negativ trend de senaste åren och Turkiet rankas 96 av 180 länder. Världsbankens Governance Indicators (WBI) rankar Turkiet under snittet för regionen för samtliga mått på institutioners och regleringsmiljöns kvalitet. I majoriteten av måtten ses en oroväckande negativ trend i landet på senare år. Den turkiska företags- och banksektorn är van vid kriser och har tidigare visat sig vara motståndskraftig mot landets svaga externa position och inhemsk finansiell turbulens. Den privata sektorn är särskilt utsatt för en svagare lira då företag håller en stor del av utlandsskulden.

Turkiska banker är lönsamma, välkapitaliserade och förhållandevis välskötta. En hög lönsamhet, trots en svår makroekonomisk miljö, förklaras av att bankerna idag kan göra visst räntearbitrage tack vare den nuvarande räntepolitiken. Kapitäläckningen är i genomsnitt 18 procent. Tillgångskvaliteten är på pappret ännu god. Den genomsnittliga nivån på andel dåliga lån (NPL) är låg omkring 2,5 procent, vilket är en minskning sedan 2018. Dock maskeras andel NPL av en expansiv kredit tillväxt. Problemlånen utgörs främst av lån till bygg-, tillverknings-, kraft- och turistsektorn. På sikt väntas bankernas tillgångskvalitet försämrats av en hög inflation och dämpad ekonomisk tillväxt, eftersom det försämrar låntagarnas återbetalningsförmåga. Dollariseringen av ekonomin har minskat något sedan förra året till följd av regeringens åtgärder, men är fortfarande påtaglig och omkring 60 procent av de totala insättningarna är i

utländsk valuta. De främsta systemriskerna är bankernas beroende av extern finansiering, det låga sparandet i ekonomin och vissa bankers exponering mot enskilda låntagare och projekt.

EKN:s policy

EKN klassificerar Turkiet i landriskklass 5 av 7 sedan 2018, en bedömning som görs i samverkan med OECD. Turkiet nedgraderades till landriskklass 5 från 4 2018 på grund av ökade ekonomiska obalanser. Normal riskprövning gäller för alla köparkategorier. Budgetdisciplin och relativt starka statsfinanser motiverar normal riskprövning för offentliga motparter. För affärer med banker som motpart finns inga restriktioner. Vid affärer med företag som motparter tas särskild hänsyn till gäldenärens valutaexponering.

EKN:s åtagande och erfarenhet

EKN har under perioden 2018 – 2022 ställt ut garantier i 409 affärer, till ett sammanlagt belopp om drygt 18 miljarder kronor, för svenska företag som exporterar till Turkiet. Engagemanget domineras av transportsektorn, men även sektorer som telekom och maskin är stora. Efterfrågan på EKN:s garantier har ökat sedan 2018 och den ekonomiska turbulensen 2021 på grund av det försämrade riskläget. Reimbursgarantier, där EKN delar risk med banker som bekräftar remburs för svensk exportörs räkning och där motparterna är turkiska banker, har ökat under rådande finansiella turbulens och utgör stor del av garantigivningen.

EKN:s betalningserfarenhet är god. Betalningsdröjsmål förekommer, men skadeutbetalningar har förblivit små. Endast ett par mindre affärer har skadereglerats sedan 2018. Majoriteten av problem-affärerna har varit inom konjunkturkänsliga branscher såsom gruv- och entreprenad-sektorerna. Vid affärer med företag som motparter tas särskild hänsyn till gäldenärens valutaexponering. Återvinningsprocesserna har varit tröga. EKN:s erfarenhet vid konkurs är att fordran, enligt turkisk konkurslagstiftning, görs om till lira.